

**BİR YEREL E-DEVLET UYGULAMASI: ENGELLİ BİLGİ
SİSTEMİ***

**A LOCAL E-GOVERNMENT APPLICATION: DISABLED
INFORMATION SYSTEM**

Öğr. Gör. Cemal AKTÜRK

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Kilis MYO
Bilgisayar Programcılığı Bölümü
cakturk@kilis.edu.tr

Öğr. Gör. Adem KORKMAZ

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Kilis MYO
Bilgisayar Programcılığı Bölümü
adem@kilis.edu.tr

Öz

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin sürekli gelişmesi, hayatın birçok alanında da hızlı değişimleri beraberinde getirmektedir. Bu değişimler doğrultusunda meydana çıkan internet, web ve e-posta teknolojileri sayesinde devlet ve vatandaş arasında daha etkin bir iletişim sistemi iki yönlü olarak uygulanmaya başlamıştır. E-devlet; devletin bilgi işleme yeteneğini arttırarak sorunları daha etkin bir biçimde çözmesi esasına dayanır ve bu devletin elektronikleşmesinde ana amaçtır. Türkiye'deki e-devlet uygulamaları; başvuru, sorgulama ve çevrimiçi hizmetleri kapsamaktadır. Bu hizmetlerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi vatandaşın devlete erişimini kolaylaştırmakta ve devletin vatandaşa geri dönüşünü hızlandırmaktadır. Engelli vatandaşlar da devletin sunduğu hizmetlerden eşit olarak yararlanabilmeli, kendilerine özgü kamu hizmetlerine engelsiz olarak ulaşabilmelidir. Yapılan çalışma ile engelli vatandaşlara hizmet veren kamu kurumları ortak bir platformda birbirleriyle entegre edilerek verilen hizmetlerin tek merkezden kontrolünü sağlamak ve engelli vatandaşların aldığı kamu hizmet kalitesini arttırmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: e-devlet, yerel e-devlet uygulamaları, engelli bilgi sistemi.

Abstract

The continuous development of information and communication technologies brings rapid changes in many areas of life. According to these changes, thanks to the resultant internet, web and e-mail technologies, more effective communication system between the government and citizens began to be implemented in two ways. E-government is based on the capability of government to solve problems more effectively by increasing the information processing and it is the main purpose of electronization of government. In Turkey, e-government applications cover refer, query and online services. Realizing these services in the electronic media facilitates citizen access to government and accelerates the return of government to citizens. Disabled citizens should be able to benefit equally from the services offered by the government too, should have access to public services unhindered as their own. With this study, it is aimed that to ensure the

* Bu çalışma, 2014 yılında Boğaziçi Üniversitesi Yönetim Bilişim Sistemleri Konferansında özet bildiri olarak sunulmuştur.

control of services to people with disabilities which are provided by public institutions on one center via common platform by integrating each other and enhancing the quality of public services received by people with disabilities.

Keywords: *e-government, local e-government applications, disabled information system.*

1. GİRİŐ

Devlet ve vatandaş, birbiriyle sürekli iletişim içerisinde bulunan taraflardır ve devletin varoluğu aşında bu ilişkiye dayanır (Bengshir, 2000). Bu iletişim kanalları ne kadar sorunsuz ve düzgün çalışırsa, vatandaş ve devletin birbiriyle olan ilişkileri o kadar güçlü olur. Vatandaşlarıyla iletişimi problemliler bir devlette, insanların refah ve huzurundan emin olunamayacağı gibi toplumsal mutsuzluk, güvensizlik duygusu gibi sosyolojik problemliler de kaçınılmaz olacaktır. Bireylerin devletiyle ilişkilerinin güçlü olduğu bir toplumda ne insanlar ne de devlet bir diğerine ulaşmakta problem yaşar.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin artan bir ivme ile gelişmesi, hayatın birçok alanında da hızlı değişimleri beraberinde getirmektedir. Bu değişimler ekonomik, sosyo-kültürel ve teknolojik alanlarda kendini göstermektedir (ukurayır, 2009). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızlı gelişimi ve günlük hayatı doğrudan etkilemesi doğrultusunda devlet-vatandaş arasındaki iletişim için alternatif ve destekleyici yöntemler de gelişmiştir. İnternet, web ve e-posta teknolojileri sayesinde devlet ve vatandaş arasında daha etkin bir iletişim sistemi iki yönlü olarak uygulanmaya başlamıştır. İnternet teknolojilerinin gelişimi, örgütsel yönetim alanındaki değişmelerde de kendisini göstermiştir. Gerek kamu gerek özel sektör alanlarında yeni yönetim modelleri uygulanmıştır. En yaygın kullanılan yeni yönetim modelleri e-devlet, e-belediye, e-yönetim gibi kavramlardır (ukurayır, 2009).

Elektronik devlet temelde kamunun hizmet alanlarında bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı sayesinde daha Őeffaf, vatandaşın daha kolay ulaşabileceği, daha az maliyetli bir idari yapı olarak tanımlanabilir. E-devlet; devletin bilgi işleme yeteneğini arttırarak sorunları daha etkin bir biçimde zmesi esasına dayanır ve bu devletin elektronikleşmesinde ana amaçtır (Henden, 2005). Başka bir ifade ile devletin, sunacağı hizmetlere vatandaşlarının ulaşımını kolaylaştırmasıdır (Kocaoğlu, 2011).

E-devlet yapılanması incelendiğinde sadece devlet ve vatandaş arasındaki ilişkilerin düzenlenmesi için oluşturulmuş bir yapı olmadığı kolaylıkla anlaşılabilir. Devlet aynı zamanda iş dünyası ile ilişki kurmuştur, kamu kurumları kendi alt ve st birimleri arasında ilişki kurmuştur ve devlet kendi çalışanlarıyla ilişki kurmuştur. Bütün bu ilişkiler e-devlet yapılanmasının yapı taşlarını oluşturmaktadır.

Dünyadaki e-devlet uygulama stratejilerine bakıldığında, Amerika Birleşik Devletleri'nin tüm kamu hizmetlerini merkezi bir sistemden sunmayı hedeflediği "Access America" alışmasıyla bu alandaki çalışmalarına 1993 yılında başladığı grlmektedir. ABD yaptığı çalışmalar ile 5 yıllık bir sürede kamu hizmetlerinin

verilmesinde 138 milyar dolar tasarruf sağlamıştır (Akurgal, 2003). Amerika'nın başarıları, Avrupa ülkeleri için de ilham kaynağı olmuş ve Avrupa Komisyonu tarafından 1999 yılında e-Avrupa girişimi kabul edilmiştir. Bu girişimin temelinde, Avrupa'nın rekabet gücünü arttırmak için gerekli tüm internet altyapılarının geliştirilmesi yer almıştır (Büke, 2002). Avrupa Komisyonunun daveti üzerine Türkiye de 2001 yılında bu girişime üye olmuştur (Yüçetürk, 2002; Korkmaz, 2015).

Ülkemizdeki e-devlet uygulamalarına bakıldığında, verilen hizmetlerin genel olarak başvuru, sorgulama ve çevrimiçi hizmetleri kapsadığı görölmektedir. Bu hizmetlerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi vatandaşın devlete erişimini kolaylaştırmakta ve devletin vatandaşa geri dönüşünü hızlandırmaktadır. E-devlet uygulamalarının verimliliği için kurumlar odak noktasında olmamalı, vatandaşlar hedef alınmalıdır. Vatandaş, ihtiyaç duyduğu kamu hizmetlerine yer ve zaman kısıtlaması olmadan sürekli ulaşabilmelidir (Diker, 2013). Devlet gerek elektronik gerekse geleneksel hizmetlerini sunarken bütün vatandaşlarının bu hizmetlerden yararlanabilmesi için hizmetlere erişimde eşitlik ilkesine uymalıdır. Devlet, her vatandaşının eğitim, sağlık ve çalışma hayatı gibi temel haklarını koruduğu gibi; engelli vatandaşların da bu haklarını korumak yine devletin yasal yükümlölükleri arasındadır (Akçamete, 1998). Yapılan alışma ile engelli vatandaşların aldığı kamu hizmet kalitesini arttırarak, kurumların engelli vatandaşlara verdikleri hizmetlerin takibini kolaylaştırmak amaçlanmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler ışıkında Kilis'teki engellilerin engel durumu, adresi ve demografik özelliklerine göre dağılımlarına ulaşma, kamu hizmetlerinden yararlanmayan veya eksik yararlanan engellilerin bu hizmetleri almaları için yönlendirilmeleri imkânı doğmuştur.

2. YÖNTEM

2.1. Sistemin Analizi ve Veri Tabanı Tasarımı

Engelli vatandaşlara hizmet veren Kilis ilindeki kamu kurumları olan Kilis Devlet Hastanesi, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, alışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı İl Müdürlüğü, Milli Eğitim İl Müdürlüğüne bağlı Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü kurumlarının web tabanlı bir yazılım ile entegrasyonu gerekmektedir. Sistemin analizi yapılırken ilgili kurum yöneticileriyle periyodik toplantılar yapılarak her kurumun verdiği hizmetler araştırılıp gerekli yazılım senaryoları oluşturulmuştur. Veri tabanı, SQL Server üzerinde oluşturulmuş olup "kişiler", "raporlar", "hizmetler", "parametreler" gibi tablolardan oluşmaktadır.

2.2. Kodlama

Sistem, Microsoft Visual Studio ortamında ASP.net platformu üzerinde kodlanmıştır. Tüm kullanıcıların sisteme her tarayıcıdan sorunsuz ulaşabilmesi için arka alanda ASP.net çalışan programın ön ara yüzünde sadece HTML ve CSS bulunmaktadır. Uygulamanın, insan etkileşimi bakımından kolay ve anlaşılabilir olması için sade ve anlaşılabilir bir tasarım kullanılmıştır.

2.3. Verilerin Aktarılması

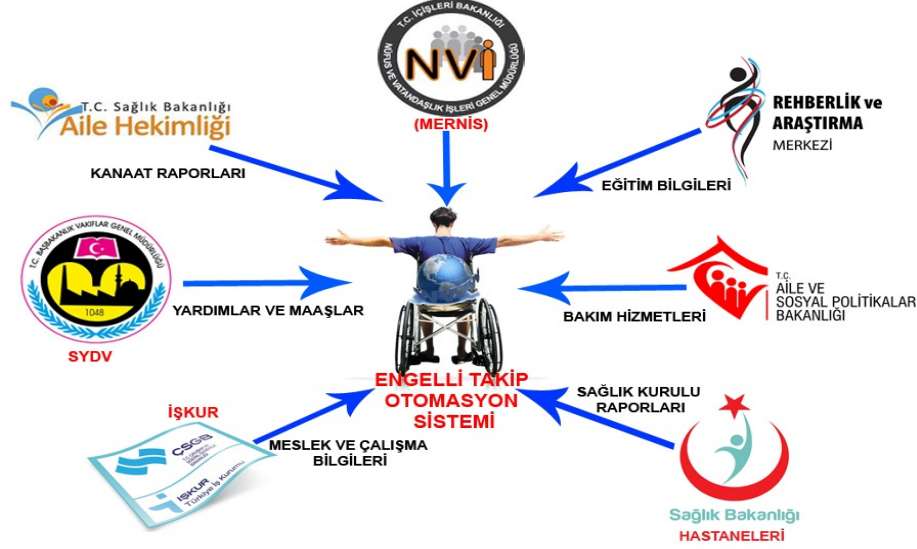
Verilerin büyük kısmını sağlık kurulu raporları oluşturmaktadır. Bu raporların tek tek sisteme girilmesi çok zaman kaybına ve veri girecek devlet memurlarına ek iş yüküne neden olacaktır. Bu nedenlerden dolayı projenin uygulanması konusunda bu kişiler direnç göstereceğinden dolayı Kilis Devlet Hastanesi'nin hastane bilgi yönetim sistemi (HBYS) içerisindeki sağlık kurulu engelli rapor kayıtları, yapılan bu otomasyonun kendi veri tabanının içerisine aktarılmıştır. İçe aktarma işlemi, hastane otomasyonundan verilerin Excel dosyası ile alınıp, kurulan engelli otomasyonunun veri tabanı formatına uyarlanabilmesi için gerekli dönüşüm fonksiyonlarının uygulanması şeklinde gerçekleştirilmiştir. İçe aktarma sürecinden sonra devlet hastanesi tarafından yeni bir engelli raporu verildiğinde, hastane personeli bunu engelli takip otomasyonuna da anlık olarak kaydeder.

Bu noktada kullanıcıya bağımlılık olmuştur. Planlanan sistemde, hastaneden verilen her bir sağlık kurulu raporunun kendi sistemine kaydedildiğinde, veri tabanından verilecek bir kullanıcı adı ve şifre sayesinde otomatik olarak sisteme dâhil edilmesi kurgulanmıştır. Yalnız, HBYS yazılımları özel sektör firmaları tarafından hastane yönetimlerine yıllık hizmet sözleşmeleri ile kira karşılığı hizmet verdiğinden ve sorumluluğun bu firmalarda olduğundan ve HBYS yazılım firmasının, kendi sistemini internete açık hale getirmek istemediğinden dolayı içe aktarım işleminden sonra verilecek raporlar otomatik olarak alınamamıştır. Projenin bu safhası hastane ortamında bir kullanıcı tarafından yeni verilecek raporların elle sisteme girilmesi şeklinde uyarlanmıştır.

2.4. Sistemin Çalışması

Engelli vatandaşlara hizmet veren diğer ilgili kurumlar, kendilerine müracaat eden vatandaşların aldığı hizmetleri T.C. kimlik numarası takibiyle otomasyon sistemine işler. Ayrıca il dışından alınmış bir engelli raporu, engelli vatandaşların hizmet için başvuru yaptığı il müdürlükleri tarafından da otomasyona kaydedilebilir. Sisteme veri girişi yapan kurumlar **Şekil 1**'de gösterilmiştir. T.C. kimlik numarası üzerinden yapılan kayıtlar için Merkezi Nüfus İdare Sistemi (MERNİS) sorgusuyla her bir engelli vatandaşın kimlik, güncel adres ve ölüm durumu kontrol edilerek sisteme otomatik girilmektedir.

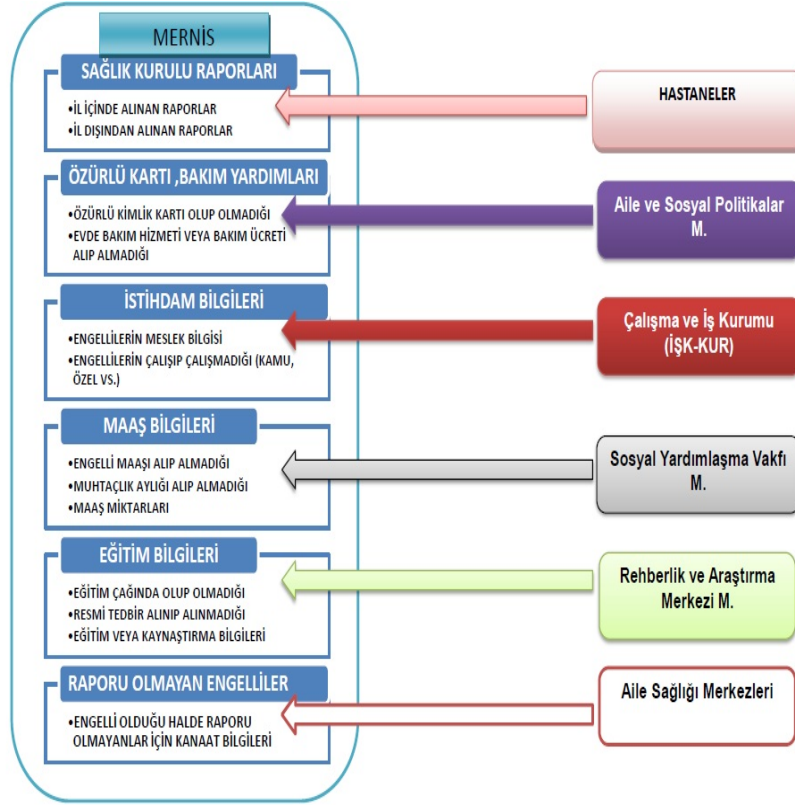
Şekil 1: Engelli Bilgi Sistemine Bağlanan Kurumlar

Şekil 1'den de görülebileceği üzere, kurulan yerel e-devlet projesi engellilere hizmet sunan ilgili bütün kamu kurumlarını ortak bir platform üzerinde birleştirmeyi ve verilen hizmetlerin takibinin kolaylaştırılmasını sağlamaktadır. Engelli bireylerin eğitim bilgilerinden, aldıkları sosyal yardımlara kadar ilgili her türlü bilgi sisteme dâhil edilmiştir. Kurulan sistemde ilgili tablolar arasında kullanılan en önemli birincil anahtar T.C. kimlik numarası olmuştur. Sisteme yeni bir kayıt gireleceği zaman engelli bireyin T.C. kimlik numarası sistemde sorgulanmaktadır. Eğer herhangi bir kurum tarafından o engelli birey için girilmiş bir sağlık kurulu raporu var ise bu rapor ekrana getirilmektedir. şayet mevcut bir sağlık kurulu raporu bulunmuyor ise, sorgulamayı yapan kurum kendisinde mevcut olan sağlık raporunu sisteme yeni kayıt olarak ekleyebilmektedir. Yeni kayıt fonksiyonu çağrıldığında kişinin MERNİS üzerinden T.C. kimlik numarasına ait kimlik bilgileri ile güncel ikamet adres bilgisi, varsa ölüm tarihi gibi bilgileri çağrılmaktadır. Bu bilgilerin yanı sıra kullanıcının sisteme girdiği sağlık kurulu raporu ile ilgili alanlar kayıt altına alınmaktadır. Kaydı giren kurum kendisini ilgilendiren ek alanları da sağlık raporunu kaydederken Şekil 3'deki gibi sisteme girebilmektedir.

Şekil 2'de her bir ilgili kurumun bilgi sistemine giriş yaptığı veriler gösterilmiştir. Sistemin temelini, heyet raporu da denilen, kamu hastanelerinin sağlık kurullarından verilen özürlü raporları teşkil etmektedir. Ülke genelinde her ne kadar engelli ifadesi kullanılsa da hastaneler tarafından verilen raporlar özürlü raporu olarak isimlendirilmiştir. Kamu hastaneleri yeni bir özürlü raporu düzenlendiğinde kendi bilgi sistemlerinin yanı sıra, ilde kullanılan engelli takip otomasyonuna da bu rapor bilgilerini kaydeder. Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, sistemde kayıtlı engelliler için, bu kişilerin özürlü kimlik kartına sahip olup olmadıklarını, bakım ücreti ve evde bakım hizmeti gibi hizmetlerden yararlanıp yararlanmadıklarını o kişileri T.C. kimlik numaraları ile seçerek sisteme belirtirler. Aynı mantıkla Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü (İŐKUR) kendilerinde kayıtlı engellilerin meslek ve istihdam bilgilerini sisteme kaydeder.

Şekil 2: Engelli Bilgi Sistemine Girilen Bilgiler

Kurumlar kendilerinde kayıtlı bireyleri sorguladıklarında, yeni kurulan bu sistemde kayıtlı olmayan kişilerin sağlık raporunu sisteme girerek oluşturulan ortak veritabanına dâhil olmalarını sağlarlar. İl valiliklerinde hizmet veren Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı İl Müdürlüğü birimi, engellilerin aldıkları engelli maaşlarını ve yine alıyorsa muhtaçlık maaş bilgilerini kaydeder. Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü ise, engelli bireylerden zorunlu eğitim çağında olanlar için bu kişilere verilen özel eğitim bilgilerini sisteme işlerler. Engelli öğrencilerin ne tür bir okulda eğitim aldıklarını, kaynaştırma eğitimi alıp almadıkları bilgisini sisteme işlerler. Belirli bir resmi tedbir uygulanan engelli bir öğrencinin, özel eğitimini almaya devam edip etmediği de bu sistemden takip edilebilir. Sistemin son ayağı olan aile sağlığı merkezleri ise, aile hekimleri tarafından işletilmektedir. Her bir aile hekimi, kendisine kayıtlı hastalardan varsa sağlık özrü olanlar için özür kanaat bilgisini sisteme girer. Tek bir hekimin sağlık raporu girme yetkisi olmadığından aile hekimleri aslında engelli olup da özürlü raporu almamış bireylerin tespiti için kanaat bilgilerini kaydederler. Böylelikle toplumun baskısından korkan veya engelini kamu kurumlarından gizleyen bireyler, söz konusu hizmetlerden yararlandırılabilme adına daha kolay tespit edilecektir.

Şekil 3'te engelli bilgi sisteminin veri giriş ekranı gösterilmiştir. Veriler, türlerine göre gruplandırılarak kolay bir kullanım için her grup farklı renk ile tasarlanmıştır. Şekil 3'te gösterilen mavi bölüm kişinin Mernis sorgusundan

gelen kimlik bilgilerini, pembe bölüm vücut sistemlerinde bulunan hastalıkların teşhis bilgileri ile bu hastalıktan dolayı meydana gelen kaybı, yeşil bölüm ise sağlık raporu ek bilgilerini içermektedir. Sağ alt köşede kırmızı çerçeve ile vurgulanan alan ise, sisteme giren kuruma göre farklı verileri içermekte ve her kurumun rapor üzerine yapması gereken güncelleştirme alanlarını kapsamaktadır.

Kurulan bu engelli bilgi sistemi sayesinde ilgili bütün kurumlar kendilerinde bulunan kişiler için bu kişilere verilen hizmetleri sisteme kaydettiğinde, her bir kurumda farklı sayıda olan engelli sayıları netlik kazanacak, mükerrerlikler ortadan kalkacaktır. Böyle bir çalışma yapılmadan ildeki engelli bireylerin sayılarının tespiti de oldukça zordur. Çünkü engellilere en çok hizmet veren Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri, mevzuatları gereği sadece %40 ve üzeri özür oranı olan bireyleri takip etmektedir. Oysa kurulan sistem ile bütün özür oranlarına sahip kişiler takip edilerek aslında gerçek engelli sayısı tespit edilmektedir. Bu sistem aynı zamanda ilin engel profili ve engellilerin demografik dağılımlarını da göz önüne çıkarmaktadır.

Şekil 3. Engelli Bilgi Sistemi Ekran Görüntüsü

RAPORLU HASTA BİLGİLERİNİ GÜNCELLEME

Hasta Bilgilerini Güncelleyebilmek İçin Önce Hasta Bilgilerini Yükleyiniz...

SİTEMLER	ÖZRE İLİŞKİN KLİNİK BULGULAR, RADYOLOJİK TETKİKLER VE LABORATUAR BİLGİLERİ	Oran%	HASTA KİŞİSEL BİLGİLER ALANI
Kas İskelet Sistemi	OPERE LOMBER DISK HERNİSHİPİFERTROZ(RADYOTERAPİ)	25	Kayıt Tarihi
Kulak Burun Boğaz Sistemi	-	0	TC
Onkolojik Hastalıklar	-	0	Adı
Yanıklar	-	0	Soyadı
Solunum Sistemi	-	0	Baba Adı
Endokrin Sistem	-	0	Doğum Yarı
Ürogenital Sistem	-	0	Doğum Tarihi
Kadın Hastalıkları ve Doğum	-	0	Miracık Tarihi
Sindirim Sistemi	-	0	Rapor Tarihi
Görme Sistemi	-	0	Mıyınaya Gönderme
Kardiyovasküler Sistem	-	0	Rapor No
Hematopetik Sistem	-	0	Hastayı Ekleyen Kullanıcı Adını
Deri	-	0	Hasta Rapor Güncelle
Zihinsel, Ruhsal, Davranışsal	-	0	Hasta Bilgilerini Yükle
Sinir Sistemi	-	0	Merris Güncelleme
TANI-TEŞHİS	OPERE LOMBER DISK HERNİSHİPİFERTROZ(RADYOTERAPİ)		

Özür Durumuna Göre Tüm Vücut Fonksiyon Kaybı Oranı: 33 Yazılı/ÖZÜC Çalıştılamayacağı İş Alanları: -

Sürekliliği: EVET Raporun Geçerlilik Süresi: 0 Ağır Özürü: HAYIR

Ortopedik İltıme Zihinsel Süreğen (Kronik)

Görme Dil ve Konuşma Ruhsal ve Duygusal Sınıflanamayan

Eğitim: Değerlendirilmedi Ortez-Pratez-İltıme Cihazı: Değerlendirilmedi

İstihdam: Değerlendirilmedi Tekerlekli Sandalye: Değerlendirilmedi

Sosyal Yardım: Değerlendirilmedi Özürü Kimlik Kartı: Değerlendirilmedi

Diğer (Açıklayınız):

GÜNCELLEME ALANI

Engelli Aylığı: Alıyor

Engelli Maaşı: 0

Muhtaçlık Aylığı: Almıyor

Muhtaçlık Maaşı: 0

3. BULGULAR

3.1. Yerleşim Yerine Göre Engellilerin Dağılımı

Sisteme girilen 1706 engelli rapor kaydının toplu MERNİS gncelleştirmesi sonucu hastaların adresine göre 1324 kişinin halen Kilis ilinde, 382 kişinin ise farklı bir Őehirde ikamet ettiği tespit edilmiştir. 1236 kişi il merkezinde, 42 kişi Musabeyli, 33 kişi Polateli ve 13 kişi de Elbeyli ilçelerinde yaşamaktadır.

3.2. Hastalık, zr Oranı ve Cinsiyete Göre Engellilerin Dağılımı

Özür oranı %0-20 arasında olan 68 kadın, 61 erkek; %21-40 arasında olan 105 kadın, 91 erkek; %41-60 arasında olan 188 kadın, 136 erkek; %61-80 arasında olan 258 kadın, 191 erkek; %81-100 arasında olan 307 kadın, 247 erkek hasta mevcuttur. Hastaların birden çok rahatsızlığı olabilmekle beraber ortopedik rahatsızlığı olan 1231 kişi, görme rahatsızlığı olan 688 kişi, işitme rahatsızlığı olan 323 kişi, dil veya konuşma rahatsızlığı olan 8 kişi, zihinsel rahatsızlığı olan 344 kişi, ruhsal veya duygusal rahatsızlığı olan 195 kişi bulunmuştur. Cinsiyet bazında engelli kadın sayısının her oran aralığında erkeklerden daha fazla olduğu grlmştir. En fazla engelli, ortopedik özür grubundadır. Engelli olduğu halde resmi rapor almayan, zrl kimlik kartı olmayan, engelli maaşı talep etmemiş bireyler vardır. Ayrıca sisteme kayıtlı engellilerin istihdam oranı, kamu ve özel sektörde çalışan engellilerin dağılımları, eğitim ğretim çağındaki engellilerin alınan resmi tedbir türlerine göre dağılımları, engelli maaşı alan-almayan kişilerin dağılımı gibi bütün kurumların verdikleri hizmet türüne göre ildeki engellilerin dağılımlarına ulaşılmıştır. Analiz ve araştırma çalışmaları yapmak için çok önemli veriler elde edilmiş olsa da verilere ev sahipliği yapan kurumdan sadece yukarıda belirtilen dağılımların paylaşılması için izin alınmıştır.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Her kurum elindeki verileri sisteme girerek diğer kurumların da işini kolaylaştırmıştır. İlde engelli kadınların sayısı engelli erkeklerden fazla olduğundan özür gruplarına göre önleyici sağlık tedbirleri alınabilir, engelli kadınların eğitim ve iş hayatına yönelik daha fazla projelere yer verilebilir. Önerilen alışma ile kamu kurumlarının kendilerine sunduğu hizmetlerden kısmen veya tamamen yararlanamayan engelliler tespit edilebilmektedir. Bu kişilere söz konusu hizmetleri alabilmeleri yönünde gerekli yönlendirmeler yapılabilecek, herhangi bir engel grubuna dâhil insanların hayatını iyileştirecek projeler üretilirken hedef kitle bu veri bankasından kolaylıkla bulunacaktır. Bu doğrultuda, önerilen çalışma sayesinde;

- Özürlü kimlik kartı olmayan veya bakım hizmetinden yararlanamayanlar,
- Engelli maaşı veya muhtaçlık maaşı almayan engelliler,
- Engelli olduğu halde sağlık kurulu raporu almayan engelliler tespit edilebilir.
- Engel durumuna göre belirli bir mahalle, köy veya ilçedeki engelli vatandaşlara ihtiyaç duydukları iyileştirmeler, yerel yönetimlerce hızlıca yapılabilir.

- İşsiz engellilerin engel durumuna göre istihdamı ve kişisel gelişimi ile alacağı eğitimler belirlenebilir.
- Rehabilit edilebilir engelli sayısına ulaşıp şehrin rehabilitasyon merkezi ihtiyacı için fizibilite çalışmaları yapılabilir.

Çalışmanın ortaya koyduğu en büyük kazanım, ildeki engellilerle ilgili bütün parametrelerin kurum yöneticileri ve üst makamlarca bilinmesi sayesinde gerek sivil toplum kuruluşlarından gerekse engelli vatandaşlardan talep edilecek her türlü hizmetlere cevap verebilme ve yapılacak iyileştirme çalışmaları için hedef kitleyi doğru yerde bulma imkânı sunmasıdır. Yapılan e-devlet uygulamasıyla sosyal devlet olma yolunda ilerleme kaydedilirken aynı konuda ulusal projeler üretilmesi için bir çözüm önerisi öne sürülmüştür. Bu çalışma ile ulusal bir problem olan engelli bilgi sistemi eksikliği yerel imkanlarla çözülmüştür. Ancak bu çözümün tüm illere uygulanabilmesi, tüm hastanelerden alınacak özürler raporları ile ilgili bakanlıkların veritabanlarındaki ilgili alanların web servisleri ile birleştirilmesi gerekmektedir. Bu konuda devletin ulusal bir strateji belirleyerek gerekli adımları atması, engelli bireyler açısından e-devlet uygulamalarıyla hizmete ulaşmayı oldukça kolaylaştıracaktır.

KAYNAKÇA

- AKÇAMETE, G. (1998). Türkiye’de özel eğitim, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- AKURGAL, A. (2003). Dünyada E-Devlet Uygulamaları, Sağlanan Yararlar ve Türkiye, İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Elektronik Devlet Paneli Kitabı, İstanbul.
- BENGŞİR, T. K. (2000). “Devlet-Vatandaş İletişiminde E-Posta”, Amme İdaresi Dergisi, 33(4): 49-61.
- BÜKE, A. (2002). Bilişim Çağında e-Devlet ve e-Türkiye, Aymar Yayıncılık, İzmir.
- ÇUKURÇAYIR, M. A., ve ÇELEBİ, E. (2012). “Bilgi toplumu ve e-devletleşme sürecinde Türkiye”, Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, 5(9): 59-82.
- DİKER, A., ve VAROL, A. (2013). "E-Ticaret ve Güvenlik", 1st International Symposium on Digital Forensics and Security (ISDFS’13) (pp. 20-21).
- HENDEN, H. B., & HENDEN, R. (2005). “Yerel Yönetimlerin Hizmet Sunumlarındaki Değişim Ve E-Belediyecilik”, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 14(14).
- KORKMAZ A., AKTÜRK, C., TALAN. T., GEZER. M., (2015), “Türkiye’de Elektronik Devlet (E-Devlet) ve Mobil Devlet (M-Devlet) Uygulamaları” First International Congress on DIGITAL LIFE ENVIRONMENTS 2015, Istanbul University, May 4th -6th 2015.

- KOÇAOĞLU, M., & EMİNİ, F. T. (2014). “Yerel Hizmet Sunumunda Bilgi Teknolojisi Kullanımının Önemi Üzerine Uygulamalı Bir Çalışma: Kırşehir İl Özel İdaresi”, 4(1):203-222.
- YÜCETÜRK, E. (2002). Türk Kamu Yönetiminde E-Devlet Uygulamaları ve Tabana Yayabilme Yeteneği Bakımından Bir Değerlendirme: BOLU ÖRNEĞİ. I. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi, İzmit.